

VIẾT BÀI LÀM VĂN SỐ 4 : VĂN THUYẾT MINH

(Bài làm ở nhà)

A - MỤC TIÊU BÀI HỌC

Giúp HS :

– Viết được bài văn thuyết minh rõ ràng, chuẩn xác về một sự vật, sự việc, hiện tượng, con người quen thuộc trong đời sống thực tế.

– Thấy rõ hơn nữa trình độ làm văn của bản thân, từ đó, rút ra những kinh nghiệm cần thiết để các bài làm văn thuyết minh sau đạt kết quả tốt hơn.

B - NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

I - NỘI DUNG

Ngoài những điểm chung đã nói trong bài *Viết bài làm văn số 1*, ở bài này, GV cần lưu ý thêm những điểm sau :

1. Cho HS thấy để làm tốt một bài văn thuyết minh, cần phải :

a) Có tri thức về điều cần được trình bày, giới thiệu. Vì vậy, GV cần khuyến khích HS tìm hiểu thực tế để tự trang bị cho mình một vốn hiểu biết cần thiết, để có thể làm tốt công việc thuyết minh trong nhà trường trước mắt và trong đời sống sau này.

b) Có mong muốn được trình bày những tri thức mà mình có với người nghe (người đọc). GV cần cho HS nhận thức rõ : Người làm công việc thuyết minh phải có hứng thú giao tiếp, phải nhận ra tâm lí và nhu cầu hiểu biết của người nghe (người đọc), biết đặt mình vào địa vị của họ để có thể tự đánh giá bài làm của mình đã đạt hay chưa đạt yêu cầu.

c) Biết cách tạo lập một văn bản thuyết minh. Cần chú ý rằng, đây là bài làm văn thuyết minh đầu tiên ở THPT, nhưng không phải là bài làm văn thuyết minh đầu tiên mà HS phải viết ở nhà trường. Vì thế, GV nên cho HS tái hiện lại, không chỉ những kiến thức về văn bản thuyết minh đã học, mà cả các bài thuyết minh các em đã làm, để nhớ lại những kinh nghiệm làm văn thuyết minh. Những kinh nghiệm ấy chắc chắn sẽ giúp ích rất nhiều cho việc viết bài làm văn số 4 này.

2. Tuy nhiên, các em chỉ là những HS vừa qua tuổi thiếu niên, nên không thể đòi hỏi ở các em một vốn tri thức thật rộng, thật sâu và trên nhiều lĩnh vực. Vì thế, GV cần chú ý tránh những đề bài xa lạ với thực tế cuộc sống của HS, để các em không bị đẩy vào tình thế phải viết những lời chung chung, sáo rỗng.

II - PHƯƠNG PHÁP VÀ TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

Ngoài những điểm chung đã nói trong bài *Viết bài làm văn số 1*, ở bài này, GV cần chú ý thêm những điểm sau :

1. Khi hướng dẫn HS chuẩn bị làm bài

GV cần phải :

– Nêu rõ các yêu cầu cụ thể của bài làm (theo phần *Hướng dẫn chung* trong SGK, có cụ thể hoá cho thích hợp với điều kiện riêng của từng trường, từng lớp), để giúp HS có định hướng khi chuẩn bị.

– Cho HS hiểu rằng, việc chuẩn bị cho bài làm này chính là một cơ hội tốt để các em tìm hiểu và tích lũy vốn hiểu biết, để có thể trở thành một người có tri thức, có văn hoá – một yêu cầu quan trọng đối với con người của thời hiện đại. Các em cần nỗ lực tìm tòi, tham khảo để tìm được cho mình càng nhiều càng tốt những tri thức chính xác, mới mẻ, đặc sắc và lí thú về những lĩnh vực liên quan đến bài làm (đã nêu trong SGK hoặc đã được GV thông báo trước).

2. Khi ra đề

GV cần bám chắc yêu cầu đào tạo, nhạy cảm với những việc, những hiện tượng quan trọng, bức xúc của thời đại và nghiên cứu kĩ đối tượng HS của từng lớp cụ thể để ra được những đề bài vừa sức, động viên được sự cố gắng của HS, góp phần thúc đẩy các em tích lũy vốn hiểu biết cần thiết về đời sống.